

го продукту, який би відповідав таким вимогам: достовірність, оперативність, актуальність, незаангажованість, інформативність з переважанням аналітичної складової.

Члени ЄК чітко уявляють весь процес вироблення інформаційного продукту в часі і просторі. Втручання керівника групи в процес за умови його нормального перебігу мінімальне. Дотримуючись принципів розмежування функцій і спеціалізації, група прагне досягти повної взаємозамінності працівників.

Учасниками секції були визначені основні шляхи вдосконалення діяльності інформаційно-аналітичних структур бібліотек, перспективні напрями розширення сфери їх діяльності, можливості підвищення кваліфікаційного рівня бібліотечних працівників.

Зокрема, було наголошено на необхідності приділення особливої уваги на підвищення ефективності використання електронних масивів інформації, для чого доцільно:

- використовувати всі наявні можливості для організації відбору, структурування потрібної інформації, створення постійно оновлюваних, зручних у користуванні баз даних та інформаційних сховищ;
- розвивати технології формування електронних бібліотек, ефективного використання електронних версій усіх видів сучасної літератури та періодики в дистанційному режимі;
- упроваджувати методики оперативного, якісного аналізу електронної інформації, створення нової інформації на базі аналізу первинної у режимі «інформація на базі інформації»;

- опрацьовувати методики створення власних інформаційних та аналітичних продуктів, орієнтованих на запити управлінських структур, наукових колективів, бізнесу, громадських організацій та ін.

За висновками учасників роботи секції, потребують вдосконалення організація виробничих контактів із замовниками бібліотечної інформаційно-аналітичної продукції, умови ефективного використання інформаційно-аналітичного потенціалу сучасних бібліотечних закладів для всіх видів користувачів і, особливо, при розвитку дистанційних форм забезпечення.

Було підкреслено необхідність здійснення систематичних заходів щодо підвищення професійного рівня інформаційних працівників бібліотечних закладів, оволодіння ними всіма доступними технологіями відбору, структурування, підготовки до використання і використання сучасних інформаційних ресурсів відповідно до запитів сьогодення.

Особливий наголос було зроблено на необхідності активізації участі бібліотечних закладів у формуванні інформаційного ринку в Україні, розвитку прогностико-маркетингового напрямку діяльності бібліотек, вироблення стратегії, підготовки фахівців із цього питання.

Усі ці висновки знайшли своє відображення в проекті рекомендацій до заключного документа конференції.

*Тетяна ГРАНЧАК,
канд. іст. наук, зав. відділу НБУВ*

© Т. Ю. Гранчак, 2003

Інновації в системі бібліотечного сервісу

У роботі секції «Інновації в системі бібліотечного сервісу» (наук. кер. – канд. іст. наук, с. н. с., зав. відділу НБУВ **Т. В. Добко**; с. н. с., зав. відділу НБУВ **Т. М. Коваль**; зав. відділу Російської державної бібліотеки **М. Ю. Нещерет**; учений секретар – канд. іст. наук, с. н. с., зав. відділу НБУВ **Н. Ю. Каліберда**) взяли участь 45 осіб. Серед них – представники Київського національного університету культури і мистецтв, Державної науково-педагогічної бібліотеки України, Національного технічного університету України «КПІ», Львівської наукової бібліотеки ім. В. Стефаника, Державної наукової медичної бібліотеки України, наукової бібліотеки Інституту промисловості НАН України (м. Донецьк), Одеської державної наукової бібліотеки ім. М. Горького, наукової бібліотеки Запорізького державного університету, фахівці НБУВ та ін. Було заслухано 23 доповіді.

Відбулося зацікавлене обговорення основних напрямів інноваційної діяльності бібліотек, проблем організації ефективного доступу до інформаційних ресурсів, розширення спектра їх сервісних послуг. Було відзначено,

що інновації, які впроваджуються в практику діяльності усіх типів бібліотек, охоплюють практично всі аспекти бібліотечно-інформаційного обслуговування, дозволяють поліпшити управління бібліотечними ресурсами, значно підвищити якість обслуговування користувачів.

Доповідь канд. іст. наук, зав. відділу НБУВ **Н. Ю. Каліберди** було присвячено аналізу пріоритетних напрямів діяльності національних та наукових бібліотек світу щодо розширення спектра бібліотечних послуг та удосконалення бібліотечно-інформаційного обслуговування. Доповідачка відмітила, що на сучасному етапі гарантія інтелектуальної та інформаційної свободи особистості, реалізація її прав на інформацію є основною ідеєю, яка закладена в міжнародних бібліотечних програмах. Важливими чинниками реалізації принципів інтелектуальної та інформаційної свободи є організація широкого взаємовикористання бібліотечних ресурсів як в окремому регіоні, так і в міжнародному масштабі, впровадження нових інформаційних технологій,

засобів автоматизації і телекомунікації, створення довідково-пошукового апарату на фонди певної групи чи системи бібліотек, створення баз і банків даних з інтерактивним доступом, навчання читачів самостійної роботи з ЕОМ. Сучасний період у діяльності національних бібліотек, як лідерів упровадження інновацій в процесі бібліотечно-інформаційного обслуговування, характерний зміною пріоритетів, пов'язаних з доступом до знань і розширенням спектра бібліотечних послуг.

Зав. відділу НБУВ **Т. М. Коваль** зазначила, що в системі обслуговування читачів НБУВ у зв'язку із загальною зміною соціокультурної ситуації в Україні на початку 90-х років, посиленням процесів гуманізації, підвищенням уваги до економічних, юридичних знань, історії та культури, піднесенням читацької активності фахівців, студентів та представників комерційно-фінансової сфери відбулися кардинальні зміни. Вона розглянула систему обслуговування читачів НБУВ як складну інформаційну систему з цілим рядом основоположних ознак (галузеве і міжгалузеве забезпечення документами та інформацією; комплексність, повнота і оперативність обслуговування; диференційований підхід; комфортність обслуговування; різноманітність видів і форм обслуговування; доступність інформації як в межах бібліотеки, так і поза нею). Проаналізовано організацію нових структурних підрозділів НБУВ (СІАЗ, Національна юридична бібліотека, Фонд президентів України тощо), а також зміни у технологіях, застосування нових носіїв інформації, що призвело до видозмінювань та вдосконалення традиційних форм і методів обслуговування.

Інноваційним підходам до обслуговування споживачів економічної інформації було присвячено доповідь канд. іст. наук, доцента Національного технічного університету України «КПІ», докторанта Київського національного університету культури і мистецтв **Я. Є. Сошинської**. Доповідачка відмітила, що для реалізації у повному обсязі свого потенціалу в епоху електронної інформації та розвитку економіки наукові бібліотеки мають бути готовими застосовувати інноваційні підходи до обслуговування своїх користувачів, запропонувати їм нові види інформаційних продуктів і послуг, допомагати громадянам успішно досягати їх особистих цілей в інформаційному суспільстві, яке постійно змінюється.

Канд. іст. наук, с. н. с., зав. відділу НБУВ **Т. В. Добко** зробила доповідь на тему «Інноваційні напрями розвитку довідково-інформаційного обслуговування». Вона зосередила увагу на сутності інноваційного процесу у сфері довідково-інформаційного забезпечення користувачів, розвиток та впровадження технологічних інновацій, які передбачають освоєння нових джерел інформації, удосконалення традиційних форм довідково-інформаційного обслуговування, використання нових засобів доступу до інформації. У якості основних тенденцій, які впливають на розвиток довідково-інформаційної діяльності, виділені наступні: зростання кількості виробників нових знань, зростання залежності бібліо-

течно-інформаційного обслуговування від стану ДБА та розвитку взаємодії між створювачами ЕІР та їх розповсюджувачами і користувачами, розширення сфери надання консультаційних послуг, насамперед щодо використання ЕІР. Останнім часом ширшої практики набуває задоволення інформаційних запитів користувачів шляхом електронних конференцій, використання електронної пошти для прийняття запиту та надання відповіді, впровадження онлайн-ового довідково-інформаційного обслуговування. Було відзначено тенденції щодо інтеграції довідково-інформаційної роботи та інформаційно-аналітичної, розвитку навігаторської функції в системі довідково-інформаційної діяльності бібліотек. У цьому контексті актуальним є питання розвитку взаємодії, активізації координації та кооперації зусиль провідних бібліотек, науково-інформаційних установ України щодо організації сукупних довідково-інформаційних ресурсів з метою ефективного забезпечення інформаційних запитів користувачів оптимально вичерпною інформацією згідно з їхніми освітніми, виробничими, професійними і духовними потребами.

У доповіді н. с. НБУВ **Н. І. Моїсєнко** та м. н. с. НБУВ **Н. С. Дацькової** «Моніторинг запитів користувачів як чинник удосконалення довідково-бібліографічного обслуговування» було проаналізовано основні статистичні показники виконання усних бібліографічних та фактографічних довідок суспільно-політичної тематики у НБУВ, зроблено обґрунтовані висновки щодо стану задоволення інформаційних запитів користувачів та напрямів удосконалення довідково-бібліографічного обслуговування, визначення перспективного планування його розвитку.

Інноваційні процеси, що торкнулися бібліотечних каталогів, були висвітлені у доповіді **В. А. Шкаріної** «Етапи розвитку бібліотечних каталогів в універсальних бібліотеках України». Доповідачка звернула увагу на необхідність розробки концепції розвитку онлайн-вих та веб-каталогів, вирішення завдань, пов'язаних з використанням інформаційних технологій та телекомунікаційних мереж у каталогізаційних процесах, удосконалення технології автоматизованого авторитетного контролю в ЕК та формування системи національних авторитетних файлів, реалізації ретроспективної конверсії карткових каталогів, розвитку інформаційно-пошукових мов для електронного середовища тощо.

Т. Ф. Букшина, заступник директора Державної науково-педагогічної бібліотеки України, та **Ю. І. Артемов**, зав. відділу Державної науково-педагогічної бібліотеки України, ознайомили учасників секції з основними напрямками діяльності Державної науково-педагогічної бібліотеки. **Т. Ф. Букшина** зупинилася на інформаційно-бібліотечному забезпеченні фахівців педагогічної науки і практики. Вона відмітила, що одним зі стратегічних напрямів діяльності ДНПБ України є об'єднання інформаційного ресурсу галузі, який функціонуватиме як єдина система. Завдяки комп'ютеризації і використанню стандартизованих програм і комунікативних форматів відбуватиметься обмін інформацією, входжен-

ня в бази даних ДНПБ, інших бібліотек України у світові інформаційні системи. Створення баз даних з бібліографічною та повнотекстовою інформацією на сьогодні є найбільш перспективним шляхом широкого забезпечення педагогів необхідною галузевою інформацією. Ю. І. Артемов детально висвітлив поетапність впровадження сучасних інформаційних технологій в інформаційно-бібліотечному обслуговуванні ДНПБ.

У доповіді Генерального директора науково-виробничого центру «Резонанс», канд. фіз.-мат. наук **Є. О. Пілянкевича** наголошувалося, що інформаційні потреби суб'єктів наукової та інноваційної діяльності суттєво відрізняються. Тому ця відмінність обов'язково має бути врахована суб'єктами інформаційного ринку, насамперед науковими бібліотеками, які орієнтуються на розширення доступу до своїх інформаційних ресурсів та асортименту сервісних послуг.

Про основні напрями сучасного міжбібліотечного обслуговування проінформувала присутніх зав. відділу НБУВ **В. М. Чупріна**. Основну увагу було звернено на питання інформаційної підтримки усіх соціально активних сфер суспільства. Проблеми забезпечення користувачів у віддалених від інформаційних джерел місцях вирішуються за допомогою МБА, який, як і раніше, залишається невід'ємною частиною бібліотечного обслуговування. Сьогодні, в умовах активного впровадження новітніх інформаційних технологій, все ще існує невідповідність можливостей традиційної системи обслуговування через МБА сучасним запитам користувачів. **В. М. Чупріна** підкреслила, що стратегічною метою МБА є забезпечення максимальної доступності інформаційних ресурсів. Для цього необхідно створити сучасну інфраструктуру міжбібліотечного обслуговування, ширше впроваджувати електронну доставку документів, розширювати межі можливостей та функціонування МБА саме за рахунок електронних інформаційних ресурсів.

Доповідь пошукувача кафедри документознавства КНУКіМ, студента Нюрнберзького університету **Г. О. Богданова** було присвячено вивченню інформаційних потреб емігрантів «четвертої хвилі» до Німеччини. Доповідач відмітив, що ця проблема у сучасних умовах набула особливої актуальності. Наведені ним дані анкетування користувачів бібліотеки Фонду ім. Отто Бенке (Німеччина), основною функцією якої є допомога в орієнтації у різноманітні німецькомовних ЗМІ на початковому етапі, полегшення навчання та сприяння інтеграції молодих емігрантів, доводять, що переважна кількість респондентів, не отримавши на батьківщині бази певних знань і умінь щодо використання інформаційних ресурсів, не усвідомивши їх значення в сучасних умовах, залишаються на найнижчому соціальному рівні. І лише невелика кількість переселенців, які мали вищу або незакінчену вищу освіту, вивчивши досконало мову країни перебування, намагаються підвищити свій соціальний статус.

У доповіді м. н. с. НБУВ **Л. О. Туровської** розглядалася автоматизована систематична БД журнальних видань гуманітарного напрямку («КАРТ»), яка є скла-

довою частиною ресурсів Бібліотеки, що формуються та використовуються на основі інформаційних технологій. Головне її призначення – оперативне та повне інформування читачів про публікації в журналах, що надходять до гуманітарного підсобного фонду. Доповідачка зазначила, що з метою цілеспрямованого вивчення інформаційних потреб читачів щодо використання БД «КАРТ», а також повнішого уведення журнальної періодики у науковий обіг упродовж останніх трьох років проводилося комплексне наукове дослідження цього ресурсу у контексті оперативного забезпечення інформаційних потреб читачів різних професійних категорій гуманітарного напрямку. **Л. О. Туровська** відзначила, що згідно з результатами дослідження передбачено подальшу інтеграцію інформаційних ресурсів на традиційних та електронних носіях, широке використання новітніх технологій, створення інтегрованої бібліографічної, реферативної та повнотекстової бази даних статей журнальних видань, а також забезпечення їх загальної доступності за допомогою глобальних комп'ютерних мереж.

Оптимізації складу підсобного фонду гуманітарного комплексу було присвячено доповідь м. н. с. **М. О. Гончаренко**. Вона визначила шляхи подальшої оптимізації якісно-кількісного складу підсобного фонду як важливого чинника інноваційної діяльності в обслуговуванні читачів, висвітлила теоретичні аспекти визначення показника оновлюваності фонду, результати їх практичного використання щодо виявлення відсотка оновлюваності книжкової частини підсобного фонду за рік і за п'ять останніх років та їх відповідність міжнародним стандартам оновлюваності бібліотечних фондів, звернула увагу на проблеми його раціонального формування та використання. Підсумовуючи результати за окремим розділом підсобного фонду, **М. О. Гончаренко** представила вибіркового аналіз використання літератури та виявила приховані ресурси подальшої оптимізації його складу. Вона зазначила, що оцінка інформаційних потреб читачів дає змогу відстежити провідні тенденції читацького попиту, прогнозувати надалі формування складу фонду, ефективно використовувати наявні інформаційні ресурси.

Свою доповідь м. н. с. НБУВ **І. А. Чабан** присвятила питанням історії розробки різноманітних штрихових кодів та, зокрема, досвіду їх використання у вітчизняних і закордонних бібліотеках, проаналізувала державні стандарти, законодавчі та нормативні акти України, які стосуються штрихового кодування. Доповідачка ознайомила присутніх з класифікаціями існуючих нині штрихових кодів та технічних засобів для роботи з ними, розглянула основні завдання, які були вирішені при розробці та впровадженні технології штрихового кодування на пункті запису читачів НБУВ. Особливо було наголошено на доцільності використання штрихкодів технологій у бібліотечній і видавничій практиці. **І. А. Чабан** зазначила, що використання технологій штрихового кодування призводить до одночасного зменшення кількості помилок і підвищення швидкості, продуктив-

ності та вірогідності введення інформації до ЕОМ.

Про автоматизацію бібліотечно-інформаційної діяльності на базі ПЕОМ у залах періодичних видань НБУВ, розробку та використання АРМу періодики йшлося в доповіді м. н. с. НБУВ **О. М. Лопати**. Доповідачка повідомила про результати аналізу складу читачів та дослідження читацьких вимог на основі статистичних даних за 2002 р., розкрила основні вимоги до ОРАС, основні види пошуку по електронному каталогу і переваги застосування новітніх технологій у бібліотечному сервісі.

Зав. відділу наукових інформаційних технологій Державної наукової медичної бібліотеки МОЗ України **Н. А. Орлеанська** висвітлила основні напрями діяльності медичних бібліотек у інформаційному забезпеченні інноваційних процесів науковців медичної галузі. У доповіді відмічалось, що інноваційні процеси у медицині з погляду наукознавчих позицій варто розглядати як інформаційні технології, адже кожен без винятку інноваційний проект починається з використання наукової інформації. Ефективне інформаційне забезпечення системи охорони здоров'я України потребує врахування світових досягнень та високих темпів розвитку медичної науки і практики, широкого використання національних і світових ресурсів інформації, впровадження передового досвіду в практику охорони здоров'я в межах системи «фундаментальна наука – прикладна наука – виробництво», формування інформаційної культури у медичних працівників. Ступінь забезпеченості інформацією керівників, учених, фахівців є вагомим чинником науки і виробництва, а бібліотеки – необхідними структурами науково-дослідних, виробничих та навчальних установ, які формують документно-інформаційну базу досліджень у відповідній галузі. Результати наукової, навчальної та виробничої роботи залежать від повноти цієї бази, її ретроспекції, оперативності та доступності.

Проблеми підготовки в Україні енциклопедичних видань, застосування новітніх технологій для їх створення і використання знайшли відбиття у доповіді Керівника Координаційного бюро «Енциклопедії Сучасної України» канд. філол. наук **М. Г. Железняка**.

Удосконаленню системи обслуговування читачів ЛНБ ім. В. Стефаника НАН України була присвячена доповідь канд. іст. наук, заступника директора ЛНБ ім. В. Стефаника **Т. Б. Паславського** та м. н. с. **Н. Е. Кунанець**. Вони розповіли про заходи адміністрації та роботу фахівців Бібліотеки щодо удосконалення традиційних бібліотечних технологій, спрямованих на поліпшення обслуговування та забезпечення читачів найнеобхіднішими виданнями. Доповідачі відмітили, що шляхом фандрейзингу вдалося значно покращити матеріальний стан установи, стабілізувати комплектування фондів, здійснити реконструкцію приміщень, поліпшити умови роботи читачів. Перепрофілювання читальних залів сприяло удосконаленню системи обслуговування читачів шляхом визначення оптимальної моделі її організації та функціонування.

У доповіді м. н. с. НБУВ **С. М. Масловської** та

гол. бібліотекаря НБУВ **С. О. Денисової** було проаналізовано загальний стан інформаційного забезпечення бібліотечних фахівців в Україні, зацентовано увагу на діяльності визнаних наукових центрів, таких як Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Харківська державна академія культури, Національна парламентська бібліотека України та інші. Доповідачі зупинилися на висвітленні роботи читального залу бібліотечнознавчої літератури НБУВ у контексті підвищення фахового рівня бібліотечних працівників, досвіду створення галузевих баз даних.

У доповіді м. н. с. НБУВ **О. Г. Яковенко** було розглянуто модель технологічного процесу виконання замовлень користувачів НБУВ на документи з фондів основного зберігання, в основі якої – автоматизована технологія документообігу (АДТВ), визначено технологічні характеристики її якості. **О. Г. Яковенко** підкреслила, що практичне впровадження АДТВ передбачає створення та впровадження АРМів трьох типів. Доповідачка детально розглянула їх функції і технологічні операції та наголосила на необхідності підвищення рівня кваліфікації співробітників бібліотеки в контексті формування нової політики обслуговування читачів.

Інноваційним технологіям збереження документів української діаспори в Австралії, розвитку співробітництва між бібліотеками України та далекого континенту, вивченню зарубіжного досвіду обслуговування користувачів було присвячено доповідь зав. відділу Одеської державної наукової бібліотеки ім. М. Горького **Л. І. Саєнко**.

Зав. філії № 2 НБУВ **О. М. Василенко** та бібліотекар 1 категорії **Є. В. Усовська** розповіли про те, що оптимізація інформаційно-бібліотечного обслуговування користувачів у філії № 2 НБУВ вирішується поетапно при реалізації таких завдань, як моніторинг інформаційних потреб користувачів; удосконалення ДБА; організація доступу до електронних ресурсів НБУВ та інших інформаційних установ через мережу Інтернет; посилення координаційної роботи з бібліотеками НДУ, розташованими в даному регіоні. Доповідачі відмітили, що в результаті здійснених заходів було створено статистичну базу даних, яка включає розділи: книговидачка; робота з інформаційними запитами; виконання вимог на документи та задоволення запитів в системі ДБО; відвідування та склад користувачів філії № 2. Удосконаленню обслуговування сприяє організація «Зведеної картотеки періодичних видань наукових бібліотек Академістечка».

Директор наукової бібліотеки Запорізького державного університету **В. О. Герасимова** поділилася досвідом упровадження інновацій у практику діяльності бібліотеки, розповіла про розвиток системи навчання студентів ВНЗ основам бібліотечно-інформаційних знань.

Учасники засідання звернули увагу на необхідність активізації та поглиблення вивчення інформаційних запитів користувачів і ступеня їх задоволення як основи для розробки нових форм інноваційної діяльності бібліо-

тек усіх систем і відомств, оптимізації системи інформаційно-бібліотечного обслуговування, спрямування роботи науковців на розробку тематики досліджень щодо визначення пріоритетних напрямів інноваційної діяльності наукових бібліотек в інформаційно-бібліотечному обслуговуванні з метою оперативного та максимально повного задоволення запитів користувачів. Обговорювалися питання забезпечення методологічної єдності та сумісності підходів до інноваційних процесів у бібліотеках України, узагальнення результатів досліджень інноваційної діяльності бібліотек, забезпечення поширення та впровадження в практику роботи бібліотек кращого інноваційного досвіду, активного сприяння кооперації діяльності бібліотек на міжнародному, загальнодержавному, регіональному, галузевому рівнях, необхідності розширення партнерства та обміну досвідом, удос-

коналення системи підвищення професійного, загальноосвітнього, культурного рівня бібліотечно-інформаційних фахівців шляхом упровадження інноваційних освітніх технологій, розвитку дистанційного навчання.

Тетяна ДОБКО,
канд. іст. наук, зав. відділу НБУВ,
Надія КАЛІБЕРДА,
канд. іст. наук, зав. відділу НБУВ,
Тетяна КОВАЛЬ,
зав. відділу НБУВ

© Т. В. Добко, 2003
© Н. Ю. Каліберда, 2003
© Т. М. Коваль, 2003

Бібліотечно-інноваційний продукт: проблеми творення і використання

У роботі секції «Бібліотечно-інноваційний продукт: проблеми творення і використання» (наук. кер. – д-р іст. наук, проф., директор Інституту рукопису Л. А. Дубровіна, д-р іст. наук, проф., зав. відділу національної бібліографії НБУВ В. Ю. Омельчук; учені секретарі – канд. іст. наук, м. н. с. НБУВ Ж. В. Огуннаїке, канд. іст. наук, н. с. НБУВ Т. В. Міцан) взяли участь 49 фахівців.

Серед присутніх були представники Інституту проблем реєстрації інформації НАН України, Рівненського державного гуманітарного університету, Наукової бібліотеки Львівського національного університету ім. Івана Франка, Державної наукової архітектурно-будівельної бібліотеки ім. В. Г. Заболотного, Державної науково-медичної бібліотеки України та Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. Всього було заслухано 35 доповідей, у яких розглядався широкий спектр проблем творення і використання бібліотечно-бібліографічних продуктів.

У вступному слові керівниками секції д-ром іст. наук, зав. відділу НБУВ В. Ю. Омельчуком та д-ром іст. наук, директором ІР НБУВ Л. А. Дубровіною розглянуто бібліотечно-бібліографічну проблематику; зв'язок глобальних процесів у суспільстві з сучасним напрямом діяльності бібліотек; проблему концентрації на базі НБУВ усієї інформаційної бази в тісному органічному зв'язку з академічними інституціями, університетськими, державними тощо. Зокрема розглянуто комплекс питань, органічно пов'язаних з розкриттям основних інноваційних тенденцій у галузі підготовки археографічних та кодикологічних каталогів рукописних книг як частини проекту національної бібліографії та Державного реєстру національного культурного надбання; охарактеризовані новітні методичні підходи, використані при підготовці наукового опису рукописної книги, що

пов'язані з ґрунтовними знаннями власної історії та деїдеологізацією суспільства.

У контексті розвитку стратегії діяльності наукових бібліотек розкрито значення створення національних банків даних рукописної, друкованої, електронної україніки з обов'язковим використанням можливостей новітніх технологій. Водночас підкреслювалось значення постановки й вирішення проблем кадрового, фінансового забезпечення проектів створення бібліографії державно-національного змісту. Основну увагу приділено проблемам творення і використання бібліотечно-інноваційного продукту, підкреслені можливості новітніх технологій у галузі складання реєстрів та публікацій пам'яток історії та культури.

Використання електронних видань, які є частиною українського документального потоку, мають ряд переваг щодо розв'язання проблем оперативності та доступності. У цьому контексті прозвучала доповідь д-ра техн. наук, заступника директора Інституту проблем реєстрації інформації НАН України А. А. Крючина. У присутніх була можливість ознайомитися з перспективами розвитку як друкованого, так і електронного українського наукового реферативного журналу «Джерело», серед яких – виділення його окремих серій «Економіка» та «Медицина», що пов'язано зі стрімким збільшенням публікацій у цих галузях. Доповідачем також були зазначені проблеми, що супроводжують періодичні видання подібного формату: це стрімке зростання друкованої продукції як в усьому світі, так і в Україні. Але, на жаль, наявність цих видань у світових БД залишається дуже малою, до прикладу: лише 3600 публікацій українських науковців доступні сьогодні в зарубіжних інформаційних базах. Також проблемними питаннями залишаються: мала тиражність наукових видань, мовні бар'єри тощо.